

Katastrální území	ÚJEZD U PRŮHONIC	
Připojeno ke Praze	1974	
Městská část	Újezd	
Správní obvod	Praha 11	
Obvod hl. m. Prahy	Praha 4	
Údaje o linkách k datu 31.12.2023		
Textový popis k roku 1999	Počet obyvatel: 3829	
Poslední úprava obsahu: 3.1.2024 15:01	Rozloha: 370,3 ha	

Linky MD ÚJEZD U PRŮHONIC		
linka	*	†
a-227/II	27.05.1979	25.01.2002
a-427/IV	12.09.1996	06.01.1998
a-324	02.11.1998	13.06.2009
<i>a-328</i>	<i>28.05.2000</i>	
a-363	28.05.2000	
a-385	28.05.2000	13.06.2009
<i>a-397/II</i>	<i>16.06.2002</i>	
a-227/III	15.03.2003	25.06.2004
a-955 (605)	10.12.2006	08.12.2018
a-906	09.12.2018	
a-122/II	02.03.2020	
<i>a-401/IV (500)</i>	<i>22.08.2020</i>	
<i>a-402/IV</i>	<i>01.08.2021</i>	
<i>a-385</i>	<i>03.01.2022</i>	
<i>a-406/IV</i>	<i>01.04.2022</i>	

Šk
příměstská
příměstská, Brněnská
10.06.2001–14.12.2002 přes Újezd u P.
příměstská
příměstská
příměstská, Brněnská
noční, příměstská
noční
příměstská, Brněnská
příměstská, Brněnská
příměstská, Brněnská
příměstská, Brněnská

ÚJEZD U PRŮHONIC

Tím, že jakýsi Jimram, majitel průhonického panství, zapsal své sestře „plat na Újezdci“, zanechal nám, aniž by to samozřejmě tušil, zatím nejstarší známou písemnou zmínku o dnešním Újezdu na jihovýchodním okraji Prahy nedaleko Průhonic. Jméno vsi, vyskytující se také v podobě Oujezdec nebo nejnámějším a dnešním tvaru Újezd, pochází ze středověkého zvyku majitelů pozemků objezdit (ujezdit) půdu, kterou chtěli někomu darovat a stanovit tak hranice. Jestli byl Jimram z Průhonic tím prvním vlastníkem, to už se zřejmě nikdy nedozvíme. Zato následovníků měl celou řadu. Vystřídalo se tu po něm 13 různých rodů (z toho jeden dvakrát) a jeden církevní řád (jezuité). A tak zdejší pozemky vlastnily staré české rody z Pitkovic a Újezda, Dubčských z Dubče, Zapských ze Zap, ale také rody s cize znějícími jmény, známé (z Trautmanndorfu nebo Desfoursové) či nám téměř neznámé (např. kníže Ottavio Piccolomini de Aragona).

Mezi Šeberovem a vlastním Újezdem leží Kateřinky (původně Kateřinka) pojmenované patrně po některé příslušnici rodu Desfours, který tyto pozemky vlastnil od r. 1718. Jde tedy o osadu poměrně mladého data. Nejstarší zmínka o ní pochází z roku 1727. Na začátku 20. století v Kateřinkách žilo ve 12 domech 79 obyvatel. Na přelomu 80. a 90. let na západním okraji Kateřinek vznikl nový malý obytný soubor (v oblasti nynějších ulic Krajanské, Vodnické, Proutěné a U Pramene). Další částí Újezda byl (či přesněji stále je) Milíčov. Je to jen hájovna poblíž Milíčovského rybníka. Někdy dochází k záměně se stejnojmenným dvorem, který je ale součástí Hájů a s nimi (do roku 1922) patřil k Hostivaři.

Milíčovská hájovna vznikla snad ve druhé polovině 18. století, poprvé se výslovně uvádí v roce 1788, kdy také patřila k průhonickému panství. Na konci první dekády 20. století tady ve dvou domech žilo 12 lidí.

Příliš mnoho architektonických památek v Újezdě nenajdeme. Pozornost však upoutá zajímavá technická památka, tzv. Koničkův mlýn. Je to patrně nejstarší mlýn v této oblasti, jeho historie sahá až do 16. století. Dnešní budova byla postavena v roce 1672, později byla přestavěna a obnoveno zařízení. Dodnes se dochovala velká mlýnice, černá kuchyně a světnice i zbytky zařízení. Radost snad mají také přírodovědci, a to z Milíčovského lesa a několika místních rybníků.

V roce 1850 byla ustavena politická obec Újezd, jejíž součástí byly zprvu také Dolní a Horní Křeslice, které se oddělily snad v roce 1922. Od 15. února 1922 měla obec oficiálně nové jméno – Újezd u Průhonic, když však byla o víc než polovinu století později (k 1. červenci 1974) připojena ku Praze, bylo usnesením Národního výboru hlavního města Prahy přejmenována opět jen na Újezd. Protože si Újezd ponechal místní národní výbor, stal se v roce 1990 jednou ze samosprávných městských částí Prahy. Dnes má 462 obyvatel a patří mezi nejmenší městské části z hlediska počtu obyvatel.

Újezd ležel stranou všech významnějších cest. Nejbližší byla silnice přes Šeberov do Průhonic. Jinak do vlastního Újezda vedla jen nekvalitní místní cesta od Litochleb (bylo to 2 kilometry do Kateřinek a další dva kilometry do Újezda). V rámci výstavby sídliště Jižní Město tato tradiční komunikace na svém chodovském počátku fakticky zanikla a byla nahrazena novými ulicemi. Když chtěli Újezdští na okresní úřad, museli do Říčan, kam to bylo pěšky asi 2 hodiny. Poštu měli od r. 1893 v Průhonicích. Lidé, kteří bydleli přímo v Újezdě nebo v Milíčově, pokud chtěli na farní úřad (anebo do kostela), museli šlapat až do Čestlic, obyvatelé Kateřinek to měli blíže do Kunratic. Nejbližší železniční stanice byla od roku 1871 (a vlastně dodnes je) až v Uhřetěvsi. Veřejná autobusová doprava byla do Újezda zavedena pravděpodobně v roce 1930 na lince 2116 do Průhonic, provozované pražskou Autodopravní společností z Vršovic od konečné stanice tramvaj. Tato linka, z jejíž později vzniklých spojů byla vytvořena nová samostatná linka do Říčan, jezdila pravděpodobně v různém rozsahu přes Újezd až do zavedení městské dopravy, naposledy pod číslem 10820. V roce 1966 se v Újezdě objevily také některé spoje velkopopovické linky 01104 a jen o něco později i spoje linky říčanské (01084). Všechny tři uvedené linky jezdily v určitých obdobích (první z nich snad trvale) mezi Chodovem a Průhonicemi ve dvou různých trasách – přes Újezd i Šeberov. Zcela přesné údaje o četnosti dopravy na obou větvích nejsou dosud k dispozici; naposledy byly přes Újezd spoje těchto linek vedeny v roce 1981. Přes katastr Újezda vlastně jezdí ještě mnoho dalších linek, jejichž trasa využívá dálnici D1, která zde byla uvedena do provozu v roce 1971; pro Újezd však nemají vůbec žádný význam.

Pochopitelně, že po připojení Újezda ku Praze, se musela řešit jeho dopravní obsluha také linkami městské dopravy, které provozovaly Dopravní podniky hl. m. Prahy. A tak 27. května 1979 vyjela poprvé linka DP Praha č. 227 z Chodova (Na Sádce) přes Kateřinky do Újezda (Ke Mlýnu). S ohledem na pokračující výstavbu Jižního Města a trasy metra to však byla její provizorní podoba. Od listopadu 1980, v souvislosti s prodloužením metra C do oblasti Jižního Města, byla i „dvěstědvacetsedmička“ odkloněna ke stanici metra Budovatelů s tím, že jezdila přes stanici Družby (chcete-li v dnešním názvosloví tak ke stanici Chodov přes Opatov) Ani to však ještě nebylo ještě definitivním řešením a od roku 1982 byla trasa linky opět změněna, tentokrát s ukončením u stanice Kosmonautů (dnes Háje), čímž Újezd získal – kromě spojení ne metro – i výhodné spojení k vybavenosti Jižního Města. V dalších letech došlo ještě k dalším změnám.

Dnešní pravidelná trasa linky č. 227 vede ze zastávky Jižní Město přes Polikliniku Háje a Opatov do Kateřinek a Újezda (dnešní konečná se jmenuje Místní úřad Újezd, ale je totožná s někdejší zastávkou Ke mlýnu.) Zajišťuje ve špičce slušné spojení s intervalem 30 minut, mimo špičku 60 minut. Pro úplnost dodejme, že újezdským dětem slouží i školní linka 427. Od 2. listopadu 1998 je v provozu nová regionální linka pražské integrované dopravy provozovaná Dopravním podnikem hl. m. Prahy s č. 324, která jezdí v trase Opatov – Újezd – Průhonice – Čestlice.

